

GLASOFFIL®

glasilo Filozofske fakultete, 2006, letnik 5, št. 8

Uspelo je

Tokratno številko *Glasoffila* začinjamo s kratko, toda dolgo pričakovano vestjo, ki niti ni več novica, zgodila pa se je po izdaji zadnje lanske številke našega glasila: stavba na Aškerčevi 2 je odslej v izključni posesti Filozofske fakultete, kar je prispevalo svoj del k reševanju vsem še predobro znane prostorske problematike, vsaj *Drdelku* za prevajalstvo je namreč sprememba omogočila ureditev prostorov v matični stavbi. Čeprav je še nedavno kazalo, da bodo geologi in meteorologi kljub dogovorom vztrajali na Aškerčevi 2, je do odločitve o selitvi prišlo presenetljivo hitro, izvedlo pa se jo je prav tako učinkovito v času počitnic. Ne glede na to pomembno pridobitev delo na Filozofski fakulteti še vedno poteka na treh dodatnih, zunanjih lokacijah, na Zavetiški ulici na Viču, v Šolskem centru Ljubljana na Aškerčevi 1 in v Tobačni tovarni.

Informativni dan

V petek in soboto, 10. in 11. februarja, je bil na Filozofski fakulteti informativni dan. Ugotovili smo, da Filozofska fakulteta kljub neugodnim družbenim razmeram in antipropagandi z najvišjih državnih pozicij še vedno predstavlja prvo izbiro največjega števila bodočih slovenskih študentov, ki jim je še pred dokončnim vpisom jasno, kje se bodo najbolje usposobili za neodvisno in kritično razmišljanje. S tem bodo uporabili možnosti, ki jim jih družba nudi za osebni razvoj, in samo tako prispevali tudi k skupni dobrobiti, saj nihče ne želi svojih sposobnosti vpreči v prizadevanja, ki niso njegova, razen če se tega ne zaveda. To se ne bo zgodilo tistemu, ki se trudi *misliti bolje*.

Predavanje nadškofa in metropolita monsignorja Alojza Urana

V torek, 14. marca, je Filozofsko fakulteto obiskal ljubljanski nadškof in metropolit monsignor Alojz Uran. V okviru serije *Kulturna strpnost*, v kateri so doslej nastopili tako znani predavatelji kot podpredsednik vlade in zunanji minister Republike Turčije, Abdullah Gul, profesorja Slavoj Žižek in Noam Chomsky ter predstavniki štirih največjih verskih skupnosti v Sloveniji, medtem ko se v kratkem obetajo še predavanja Bronislawa Geremeka, Alexa Koenigsmarka in, morda, Umberta Eca, je z zanimivim predavanjem pod naslovom *Od strpnosti k ljubezni* predstavil krščanski pogled na pojem strpnosti, po katerem je strpnost ali toleranca le predstopnja in nujni zasilni izhod v odsotnosti ljubezni do bližnjega. Strpnost je osnovni pogoj za sobivanje, ki ga je lažje vzdrževati, če je osmišljen z ljubeznijo. Omeniti velja, da je bil to prvi obisk ljubljanskega nadškofa in metropolita na Filozofski fakulteti po letu 1945.

Prešernove nagrade za leto 2005

Študentsko Prešernovo nagrado Univerze v Ljubljani za leto 2005 je prejela Naja Marot za diplomsko delo *Strokovna izhodišča in smernice za prostorsko ureditev na primeru degradiranega jugovzhodnega dela Trbovelj*, pod mentorstvom red. prof. dr. Andreja Černeta.

Študentske Prešernove nagrade Filozofske fakultete za leto 2005 pa so prejeli (imena mentorjev smo zaradi pomanjkanja prostora izpustili):

- Alen Albin Širca, *Čas in večnost pri mojstru Eckhartu*,
- Ivan Nedoh, *Problem prilagoditve realnosti in kanca analize pri nekaterih postfreudovskih avtorjih*,
- Urška Stražisar, *El problema de España. Invencija španske nacionalne identitete na pragu 20. stoletja*,
- Anita Fartek in Neža Majcen, *Kakšno je mnenje učiteljev o devetletni osnovni šoli?*,
- Marko Divjak, *Vpliv medijske kampanje in projektne dela na uporabo varnostnega pasu in otroških varnostnih sedežev*.

Univerza v Ljubljani
FILOZOFSKA
FAKULTETA

- Blaž Torkar, *Rekrutacija in urjenje slovenskih pripadnikov misij britanske uprave za posebne operacije (1941-1945)*,
- Tina Košak, *Almanachovi kvartopirci: stilna in ikonografska primerjava v okviru nizozemsko-flamskega slikarstva 17. stoletja*,
- Luka Markež, *Slovenska imaginativna fotografija 1969-1996*,
- Nataša Kovšca, *Upodobitev demonov v etruščanskem stenskem slikarstvu*,
- Jana Drašler, *Na robu mesta, v središču sveta: diskurz o cirkusu*,
- Petra Stefanovič, *Vzporednice med Titovo Jugoslavijo in Francovo Španijo*,
- Irena Hočevar, *Geografija Kravate peči*,
- Andrej Koritnik, *Negativna utopija, autopia in dystopia: zgodovina in teorija*,
- Maja Pavšič, *Slovensčina in njeno poučevanje pri slovenskih zdomcih. Raziskava med učenci dopolnilnega pouka slovenskega jezika in kulture v Baden-Württembergu*,
- Damjan Huber, *Sodobni slovenski knjižni jezik v severovzhodni Sloveniji*,
- Ana Reberc, *Raba konjunktiva v italijanskem in španskem glagolskem sistemu - primerjalna analiza*,
- Davor Petrovič, *Lexical Contrastive Analysis of Selected Lexical Elements in Texts from the Evrokorpus Database. Leksikalno-kontrastivna analiza izbranih leksikalnih elementov v besedilih iz podatkovne baze Evrokorpus*,
- Maja Žumer, *Pregovori in splošne resnice v prevodih Petronija*,
- Katja Zakrajšek, *Poetika Ahmadouja Kouroume v kontekstu zahodnoafriškega frankofonskega romana*,
- Martina Marušič, *Problem samomora v slovenski književnosti*,
- Barbara Švrljuga, *Simfonija ve-duru Hansa Rotta in intertekstualnost*.

akad. red. prof. dr. Janez Orešnik

Po oddelkih

Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo je v letu 2005 v uredništvu dr. Jožeta Hudalesa in Mihaele Hudelja izdal tematsko številko *Glasnik Slovenskega etnološkega društva* (45/4, 2005), *Ameriška antropologija in slovenski teren: izkušnje in raziskovalno delo Joela M. Halperna*, in knjigo *Odkritje Benigarjevih rokopisov*, besedil med argentinskimi staroselci živečega znanstvenika Janeza Juana Benigarja (1885-1950). Mag. Uršula Lipovec Čebren je med terenskim delom v Južni Ameriki uspela pridobiti gradivo, ki ga je Benigar zbral in zapisal med ljudstvom Mapuče v Patagoniji. Raziskovalec samouk je pritegnil pozornost antropologov z izvirnimi študijami prostora, časa in vzročnosti, jezika in religije ter z družbeno angažiranostjo. Benigarjeva zapuščina je izhodišče argentinsko-slovenskega raziskovalnega in izdajateljskega projekta, ki je bil predstavljen na tiskovni konferenci januarja 2006 in predvideva izdelavo dokumentarnega filma o Benigarju v produkciji RTV Slovenija.

Ob sedemdesetletnici doajena slovenskega jezikoslovja in dolgoletnega predstojnika **Oddelka za primerjalno in splošno jezikoslovje** Univerze v Ljubljani, akademika Janeza Orešnika, profesorja primerjalnega in splošnega jezikoslovja, je izšel jubilejni zbornik *Linguistica XLV*.

V knjižni obliki je izšla s Prešernovo nagrado Univerze v Ljubljani nagrajena raziskava o hetitski pripovedi o mestu Zalpa (glej spodaj, prispevek o tiskovni konferenci ob izdaji novih publikacij Filozofske fakultete).

Panika, revija Društva študentov psihologije Slovenije, ki praznuje desetletnico, se je v teh letih spreminjala, izboljševala, rasla in do danes ostala v rokah študentov prostovoljcev. Ob obletnici so študentje psihologije pripravili desetdnevno praznovanje pod naslovom »Panični dnevi«.

6.3. so povzeli kronologijo revije, urednice so imele slavnostni govor, odprli pa so tudi razstavo vseh dotedanjih številke *Panike*.

7.3. so organizirali kviz, v katerem so sodelovali predstavniki kateder **Oddelka za psihologijo**, in čitalnico, kjer je bilo mogoče prelistati vse številke *Panike*.

8.3. je bila na vrsti tematska delavnica »Saj bi pisal(a), pa ne vem, kako...«, ki jo je vodila novinarka Tatjana Pirč.

13.3. je zaznamoval srečelov, risanje avtoportretov profesorjev, ki so bili na koncu prodani (t. j. avtoportreti) na dražbi v dobrodelne namene.

14.3. so pripravili dobrodelno zabavo,

15.3. pa okroglo mizo na temo *Prehod v odraslost*, ki bo osrednja tema naslednje številke *Panike*, v kateri bodo sodelovali strokovnjaki s področja razvojne psihologije in mladi, ki so se sami znašli na prehodu v odraslost. »Panične dneve« so sklenili

16.3. s košarkarsko tekmo med profesori in študenti ter z igrami brez meja. Sledila je podelitev nagrad natečaja za najboljšo fotografijo, risbo, pesem... na temo »panika«. Ves izkupiček od srečelova, zabave in dražbe avtoportretov je šel v dobrodelne namene preko Svetovalnega centra, in sicer družini z nizkim družbeno-ekonomskim statusom. *Panika* izide v začetku pomladi, osrednja tema bo humor. Za vprašanja in predloge vam je uredništvo na voljo na elektronskem naslovu revija_panika@yahoo.com. Pravijo, da bodo veseli vsakega odziva!

Na seji UO Mednarodnega sveta za tradicijsko glasbo (ICTM) avgusta 2005 v Sheffieldu je bilo ugodeno prošnji, naj Slovenska etnomuzikološka študijska skupina pri Slovenskem muzikološkem društvu dobi status Slovenskega nacionalnega odbora.

Dotlej je imela Slovenija le predstavnika-posameznika, ki jo je zastopal pri tem najpomembnejšem svetovnem združenju etnomuzikologov. Prošnji je bilo ugodeno na podlagi številnih, kakovostnih in raznovrstnih dejavnosti, ki so zaznamovale slovensko etnomuzikologijo v zadnjih petih letih in so bile predstavljene v obsežnem poročilu v najnovejšem ICTM-ovem *Biltenu*. Predsednik odbora je Svanibor Pettan (Oddelek za muzikologijo), podpredsednica Katarina Juvančič (Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo) in tajnica Urša Šivic (GNI ZRC SAZU).

Skupni študijski program in diploma Zgodovina jugovzhodne Evrope (*Joint Degree in Southeast European History*), ki ju Oddelek za zgodovino FF v sodelovanju s partnerji z Univerze v Gradcu in Univerze v Cluju organizira na drugi (magistrski) stopnji, želi prispevati k boljšemu poznavanju in razumevanju zgodovine jugovzhodne Evrope v (srednje)evropskem kontekstu. Študijski program, zasnovan po bolonjsko, namerava spodbuditi mednarodno in interdisciplinarno raziskovanje zgodovine jugovzhodne Evrope. Namenjen je študentom/-kam zgodovine, ki bodo zaključili/-e 1. stopnjo (eno- in dvopredmetno, nepedagoško ali pedagoško smer). Vpisali se bodo lahko tudi študentje, ki bodo zaključili 1. stopnjo sorodne študijske smeri, oziroma diplomanti zdajšnjih programov. Dodatni pogoj za vpis je znanje nemščine ali romunščine (stopnja B/2 po evropski lestvici). Program, ki se bo začel izvajati v študijskem letu 2007/08, temelji na skupnem kurikulumu, ki so ga pripravile vse tri univerze. Vsebuje obvezne predmete (Modul Teonja zgodovine, Temeljni modul Zgodovina jugovzhodne Evrope, Zahtevnejši modul Zgodovina jugovzhodne Evrope in Dopolnilni modul Zgodovina jugovzhodne Evrope), obvezne izbirne in izbirne predmete ter magistrsko delo. Vsak(a) študent/-ka, bo moral(a) vsaj en semester študirati na eni od dveh partnerskih univerz in tam opraviti obveznosti v obsegu 30 kreditnih točk po ECTS. Magistru/-ici bo avtomatično priznan opravljeni študijski program oz. znanstveni naslov v vseh partnerskih državah.

Skupina *Les Théâtres* s francoske sekcije **Oddelka za romanske jezike in književnosti** je 13. in 14. marca 2006 v Gledališču GLEJ, nato pa še na Gimnaziji Poljane, Škofjski klasični gimnaziji ter Osnovni šoli Livada v Ljubljani uprizorila dve enodejanki Jeana Tardieuja, in sicer *Sonata za tri*, ki se ne norčuje iz glasbe, a vendar priključuje nasmeš in celo smeh na usta gledalcev, in *Brezimno otočje*, ki prikazuje namišljeno okolje, kjer se vse dogaja v nasprotju z ustaljenimi navadami: fini gospodje na mondenem sprejemu namesto desnice poljubljajo damam prst na desni nogi, napibujejo papirnate balončke, namesto da bi pokadili cigareto, strežaja se zaupno sprašuje po obednici, kot da bi se v sili spraševalo po določenem koticu. Izbira obeh besedil ni naključna, saj je skupina od nekdaj kazala privrženost poetičnemu in komičnemu gledališču, ki se vrta na robu absurda.

Oddelek za sociologijo je 8. marca organiziral ogled projekcije dokumentarnega filma *Študentsko gibanje 1968-1972* Majde Širca in Slavka Hrena, ki je nastal pred desetimi leti v okviru televizijske oddaje *Povečava*. Čeprav je vpet v kontekst filmske umetnosti poznih šestdesetih in zgodnjih sedemdesetih let, postavlja v ospredje študentske upore v svetovnem in posebej slovenskem meniju. V filmu so prvič predstavljeni nekateri posnetki, bodisi tisti, ki jih je hranila policija, bodisi tisti, ki so pristali (in vse do te oddaje tudi ostali) v »bunkerju«. V filmu je poleg pričevanj tedanjih protagonistov študentskih uporov 1968-1972 (med njimi sta oba letošnja nagrajenca Prešernovega sklada) obravnavan socialni, kulturni in družbeni utrip časa, ki je ljudi silil na ulice in h glasnemu artikuliranju svojih zahtev. Začelo se je s prvimi protesti v študentskem naselju leta 1968 in končalo z zasedbo Filozofske fakultete. Prizori zasedbe, ki smo jih v Sloveniji poznali zgolj po fotografijah, so se z najdenimi posnetki nedokončanega filma Želimirja Žilnika povezali v gibljive slike, ki imajo danes že pomenljivo, zgodovinsko, in ne le dokumentarno vrednost. Gospod Čelik, policijski varuh takratnih študentskih demonstracij, se v filmu sprašuje: »Ali sploh lahko obstaja študent, ki ni pripravljen stopiti na ulico?« Na to vprašanje, ki danes ni več retorično, zato pa aktualnejše kot kdajkoli, najsi odgovori vsak sam.

Študentski protesti v Ljubljani za svobodno univerzo in demokratizacijo družbe I. 1971. Zasedba Filozofske fakultete na Aškercevi ulici 26. maja 1971.

Foto: Edo Šelhaus, last Muzeja novejšje zgodovine Slovenije

Tiskovna konferenca ob predstavitvi publikacij Filozofske fakultete

10. marca so bile na tiskovni konferenci predstavljene naslednje knjige:

Nace Šumi, *Jane Karlovšek. Poklic in poklicanost (1900-1963)*. Monografija je zapis o slovenskem stavbeniku in pionirju modernega oblikovanja, ki je na izviren in vrhunski način preučeval ljudski ornament in ga povezoval s sodobnimi trendi, in analiza njegovega gradbenega, pedagoškega in estetsko-teoretičnega ustvarjalnega dela.

Barica Marentič Požarnik in dr., *Učitelji v prenovi - njihova strokovna avtonomija in odgovornost*, je knjiga o teoretskih osnovah in rezultatih raziskave med učitelji, vključenimi v prenovno osnovne šole in gimnazije, o odnosu med strokovnostjo in avtonomijo z njihove perspektive.

Jana Rošker, *Iskanje poti*, analizira procese spoznavanja kategorialnih in vsebinskih premis razčlenjevanja ter posredovanja resničnosti, lastne starokitajski klasični filozofiji, ki se je kljub temu, da epistemologija še ni obstajala kot avtonomna veda, ukvarjala z vprašanji spoznavnih procesov oziroma z vprašanji, ki so povezana z bistvom (spo)znanja.

Tone Smolej (ur.), *Podoba tujega v slovenski književnosti. Podoba Slovenije in Slovencev v tuji književnosti. Imagološko berilo*, se ukvarja s podobo Madžarov, Slovanov, Židov, Avstrijcev, Italijanov in Špancev v slovenski književnosti in s podobo Slovencev v hrvaški, nemški, italijanski, južnoameriški in francoski književnosti.

Marina Zorman in dr., *Zakaj je bilo treba uničiti Zalpa*, prinaša prevod in razlago ene najstarejših legend na svetu, hetitske pripovedi o mestu Zalpa, ki je stalo na črnomorski obali pred več kot 3500 leti. Pripoved spominja na znamenite mezopotamske, biblijske in antične zgodbe o Sargonu, Mojzesu, Ojdipu ter Romulu in Remu, vendar je zaradi fragmentarnosti težko razumljiva. Bralca nepoznavalca ali študenta hetitsčine preko uvodne predstavitve Hetitov in hetitsčine poskuša postopoma pripeljati do poglavljenega razumevanja izvirnika.

Rastislav Šuštaršič, *English Slovene Contrastive Phonetic and Phonemic Analysis and Its Application in Teaching English Phonetics and Phonology*. Knjiga primerjalno predstavlja različne vidike fonetike in fonologije angleščine in slovenščine s posebnim poudarkom na pomenu obravnavanih razlik pri učenju in poučevanju angleške fonetike in fonologije. Avtor razloži medjezikovne razlike tako na segmentni ravni (samoglasniški in soglasniški sistem) kot na ravni vezanega govora (prilikovanje, izpad, stavčna intonacija).

Meta Kordiš, *Gospodična, vi ste lepi kot plakat!*, analizira plakat v Ljubljani med obema svetovnjima vojnoma. Avtorica pravi: »Plakat ali lepak je likovni predmet, namenjen tržnemu komuniciranju. Zato bi moral etnolog pri njegovem proučevanju upoštevati likovno delo kot etnološki vir ter oglaševanje kot komunikacijo in prikazovanje dinamike družbenih in kulturnih sprememb. V knjigi se prepletajo tako etnološke kot antropološke teorije, pri čemer moj namen ni bil vleči enačaja med strokama, temveč povezovati njuna spoznanja.«

Bolonjski proces

Oddelek za prevajalstvo je za študijsko leto 2006/2007 že razpisal prenovljen dodiplomski študijski program Medjezikovno posredovanje.

Program traja tri leta, študentje pa lahko izbirajo med tremi študijskimi smermi: slovenščina-angleščina-nemščina, slovenščina-angleščina-francoščina in slovenščina-angleščina-italijanščina. Oddelek ima sicer že pripravljena drugostopenjska programa magistrskega študija Prevajanje in tolmačenje in doktorski program iz Prevodoslovja, vendar bo v naslednjem študijskem letu razpisal le nov doktorski študij.

Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo s prenovljenimi programi sledi razvoju informacijske tehnologije, razpisan je njihov prvostopenjski program, na Svetu za visoko šolstvo pa so trenutno v obravnavi drugostopenjski programi Informacijska znanost z bibliotekarstvom, Založniške študije in Bibliotekarstvo.

Senat FF je potrdil prvo- in drugostopenjski program enopredmetnega študija Umetnostna zgodovina, diplomski in magistrski program **Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo**, dva diplomska in magistrska programa **Oddelka za sociologijo** ter skupni študijski program Zgodovina jugovzhodne Evrope **Oddelka za zgodovino**. Komisija za dodiplomski in magistrski študij obravnava osnutek pedagoškega modula, kot ga je pripravila posebna skupina pod vodstvom prof. dr. Zdenka Medveša.

Univerza v Ljubljani
**EILOZOESKA
FAKULTETA**

meta kordiš
GOSPODIČNA, VI STE LEPI KOT PLAKAT!

Založnik: Filozofska fakulteta
Odgovorni urednik: dekan prof. dr. Božidar Jezernik
Glavni urednik: prodekan prof. dr. Miha Pinstanz
Fotografije: Matjaž Rebolj
Oblikovanje: Mun Design